

Η τεχνοτροπία του Κύπριου αγιογράφου Νεόφυτου Ν. Ζωγράφου (Βασίλης Βασιλείου, Θεολόγος-Καθηγητής Συμβουλευτικής & Επαγγελματικής Αγωγής)

[/ Πεμπτουσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/24lejgg>]

Ένα άλλο έργο που έχει χαρακτηριστικά περισσότερο θρησκευτικού πίνακα παρά λατρευτικής εικόνας, είναι και η απεικόνιση του Χριστού προ του Σταυρικού πάθους. Το έργο φέρει την επιγραφή Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΓΟΛΓΟΘΑ (1914), και υπογραφή Ν.Ν. Ζωγράφου. (εικ. 18) Στην εικόνα αυτή είναι έκδηλη η αναπαραγωγή του θέματος μέσα από ζωγραφικούς πίνακες με έντονο το δραματικό στοιχείο από αντίστοιχα έργα της ευρωπαϊκής φυσιοκρατικής προσέγγισης. (Ναζαρηνή ζωγραφική)

Εικ. 18 Νεόφυτος Ν. Ζωγράφος, Ο Χριστός επί του Γολγοθά, 1914, ναός. Μαρίας Τερσεφάνου,

Επίσης, ο Νεόφυτος Ζωγράφος φαίνεται να είναι ο δημιουργός ενός αξιόλογου ζωγραφικού πίνακα με θέμα Φραγκίσκος Ι. εξ Αγκαστίνας Κύπρου, πεσών εις Τζουμαγιάν[8]. (λάδι και αυγοτέμπερα σε καμβά). (εικ. 19)

Εικ. 19 Νεόφυτος Ν. Ζωγράφος, Φραγκίσκος Ι. εξ Αγκαστίνας Κύπρου, πεσών εις Τζουμαγιάν.
(λάδι και αυγοτέμπερα σε καμβά). 86Χ68. Συλλογή Μιχαλάκη και Λουκίας Ζαμπέλλα

Το έργο αυτό που φέρει την γνωστή υπογραφή του ζωγράφου, NNZ και τη χρονολογία 1913, μπορεί να ταυτιστεί με το χρωστήρα του αφού τόσο η τεχνοτροπία όσο και οι επιγραφές μαρτυρούν ότι ανήκει σ'αυτόν[9].

Λεπτομέρεια του Πίνακα

Ο εικονιζόμενος παριστάνεται με τη χαρακτηριστική φορεσιά εύζωνα, κρατεί όπλο με το δεξί και με το αριστερό του σπαθί και είναι ζωσμένος με φυσίγγια στο στήθος. Ο εθελοντής απεικονίζεται μετωπικά εκφράζοντας με πολύ χαρακτηριστικό τρόπο την ιδέα της ελληνικότητας και παράλληλα χαρακτηρίζεται για το δυναμισμό και τη δραματικότητα της προσωπικότητάς του. Το φόντο με σκούρους γκριζοπράσινους χρωματισμούς αυξάνουν την δραματικότητα του προσώπου.

9. Επίλογος

Στις λίγες αυτές γραμμές που γράψαμε προσπαθήσαμε να σκιαγραφήσουμε αμυδρά το έργο των δυο αυτών αφανών αγιογράφων του 19^{ου} και 20^{ου} αι. Το έργο τους παραμένει ακόμα άγνωστο στους ειδικούς. Είναι έκδηλο όμως ότι κατάφεραν τη δύσκολη περίοδο που έζησαν τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Κύπρο με τις πολλές

στερήσεις και ελλείψεις, να μην στερέψει η δίψα για έκφραση και δημιουργία. Άφησαν τη μαρτυρία τους μέσα από το πλούσιο αγιογραφικό τους έργο, ένα έργο που μαρτυρεί την αγάπη τους για τη ζωή και το μεράκι για την τέχνη τους.

Τα έργα τους, διεσπαρμένα σήμερα στους ναούς και τα ταπεινά εξωκλήσια της κυπριακής υπαίθρου, είναι η ταπεινή συνεισφορά τους στη λειτουργική-λατρευτική ζωή της εκκλησίας και αποτελεί τεκμήριο της συνέχειας του μακραίωνου πολιτισμού μας, γιατί τελικά «το ζήτημα δεν είναι ποιος είναι μεγάλος και ποιος είναι μικρός τεχνίτης, αλλά ποιος κρατάει την τέχνη ζωντανή... και φέρνει έστω και μια σταγόνα λάδι στο φάρο της Τέχνης[10]».

[Τέλος]

[8] Φωτίζοντας της Νεοελληνική Εικαστική Δημιουργία, οι Απαρχές της Νεοελληνική Ζωγραφικής, Δημοτικό κέντρο τεχνών Λευκωσίας, Πινακοθήκη Πιερίδη 2002-2003 σελ. 106-107

[9] όπ., σελ. 106. Το έργο έχει αποδοθεί στον κύπριο ζωγράφο Νίκο Νικολαΐδη αφού τα αρχικά (NNZ) θα μπορούσαν να παραπέμπουν στο όνομά του. Πέρα του γεγονότος ότι η τεχνική του έργου αλλά και οι επιγραφές παραπέμπουν στο Νεόφυτο Ζωγράφο, το έτος (1913) ο Νίκος Νικολαΐδης δεν βρισκόταν στο νησί. Επιπρόσθετα, ο Νικολαΐδης υπογράφει τα έργα του με εντελώς διαφορετικό τρόπο χρησιμοποιώντας συχνά και αγγλικούς χαρακτήρες. Το έργο βρέθηκε στη Λάρνακα, συντηρήθηκε πρόσφατα και πωλήθηκε σε δημοπρασία.

[10] Γ. Σεφέρης «Αγγλοελληνική Επιθεώρηση», Μάιος 1947, τομ. γ. αριθ. 1.

10. Βιβλιογραφία

Βενέδικτου Εγγλεζάκη, *Η εκκλησία της Κύπρου κατά τον 18^ο και 19^ο αιώνα*, , *Είκοσι μελέται δια την εκκλησία της Κύπρου*, Αθήναι , 1996

Γεώργιος Ν. Χατζηκωστής, *Έργα Τέχνης στο Παγκύπριο Γυμνάσιο*, Λευκωσία 1992

Γεώργιος Ν. Χατζηκωστής, *Σελίδες από την ιστορία και ζωή του Παγκυπρίου Γυμνασίου*, Λευκωσία 1992

Δημοτικό Κέντρο Τεχνών Λευκωσίας, *Φωτίζοντας της Νεοελληνική Εικαστική Δημιουργία, οι Απαρχές της Νεοελληνική Ζωγραφικής*, Συνεργασία Πινακοθήκη Πιερίδη 2002-2003

Ζωγραφίζοντας το Θεϊόν. Τάσεις και Επιδράσεις στην Εκκλησιαστική Ζωγραφική της Κύπρου κατά τον 19^ο και 20^ο αιώνα και ο Ρόλος του Νεοελληνικού κράτους.

Κατάλογος Έκθεσης 30/6 – 25/10 2014, Λευκωσία 2014

Ι. Τσικνόπουλος, *Ο Άγιος Νεόφυτος ο Έγκλειστος και η Ιερά αυτού μονή*, Κτήμα Πάφου, 1955

Ιερά Μητρόπολις Ταμασού και Ορεινής, Ιστορία-Μνημεία-Τέχνη, επιμ. Κ. Κοκκινόφτας, Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπέζης Κύπρου, Λευκωσία, 2012

Κ. Παπαγεωργίου, *Η αναγεννησιακή αγιογραφία στην Κύπρο τέλη 19^{ου} και 20^{ου} αιώνας*, Λευκωσία, 2010

Μάρω Θ. Σωφρονίου, *Όθων Γιαβόπουλος Ζωγράφος Αθηναίος 1862 -1936 Η ζωή και το έργο του στην Κύπρο*, Εκδόσεις Εν τύποις, Λευκωσία 2011

Νικόλαος Γραίκος , *Ακαδημαϊκές τάσεις της εκκλησιαστικής ζωγραφικής στην Ελλάδα κατά τον 19^ο αιώνα: πολιτισμικά και εικονογραφικά ζητήματα*, Θεσσαλονίκη 2011

Νικόλαος Γραίκος, Βιβλιοκρισία: «Κ. Παπαγεωργίου, Αναγεννησιακή αγιογραφία στην Κύπρο, Λευκωσία 2010, ΚΣ ΟΔ΄(2010) 373-383

Χαράλαμπος Γ. Χοτζάκογλου, *Άγιος Λάζαρος, Ιστορία – Αρχιτεκτονική – Τέχνη του ιερού ναού του Αγ. Λαζάρου Λάρνακος*, Λευκωσία 2004.